

LISTA DJELATNOSTI ČIJE FINANSIRANJE NIJE DOZVOLJENO

Poslovni odnos ne smije se uspostavljati niti održavati sa klijentima koji se bave bilo kojom od sljedećih djelatnosti:

Neetičke prakse i uslovi rada:

- a) proizvodnja ili aktivnosti koje uključuju štetne ili eksploatacijske oblike prisilnog rada/rada štetnog za djecu¹, diskriminatorne prakse, ili prakse koje sprječavaju uposlenike u zakonitom ostvarivanju njihovih prava, udruživanja i kolektivnog pregovaranja;
- b) proizvodnja ili trgovina narkoticima²;
- c) proizvodnja ili trgovina oružjem (uključujući lovačko oružje) i municijom³;
- d) igre na sreću (uključujući online igre na sreću), kasino i firme koje se bave sličnim aktivnostima⁴;
- e) izdavanje kriptovaluta i upravljanje platformama za razmjenu kriptovaluta;
- f) prostitucija i bilo kakav posao čija je osnovna poslovna djelatnost vezana za pornografiju;

Djelatnosti štetne po zdravlje, sigurnost i okoliš:

- g) proizvodnja ili trgovina ili upotreba nevezanih azbestnih vlakana ili proizvoda koji sadrže azbest⁵;
- h) proizvodnja ili trgovina proizvodima koji sadrže polihlorirane bifenile⁶;
- i) proizvodnja ili trgovina farmaceutskim proizvodima, pesticidima/herbicidima i drugim štetnim tvarima koje se u svijetu postepeno povlače iz upotrebe ili su zabranjene⁷;
- j) proizvodnja ili trgovina radioaktivnim materijalima (uključujući skladištenje i obradu radioaktivnog otpada); poslovanje ili aktivnosti koje se tiču nuklearne industrije ili nuklearnih materijala⁸;
- k) ribolov vučnim mrežama u morskoj vodi upotrebom mreža dužih od 2,5 km;
- l) prevoz nafte ili drugih štetnih tvari tankerima, a koji nisu u skladu sa zahtjevima Međunarodne pomorske organizacije (IMO)⁹;
- m) aktivnosti koje se odnose na puštanje genetski modificiranih organizama u prirodno okruženje bez odobrenja od strane nadležnih organa ili gdje je relevantni organ izjavio da proizvodi ne sadrže genetski modificirane organizme¹⁰;
- n) aktivnosti unutar, u blizini, ili uzvodno od zaštićenih područja klasifikovanih u kategorije I-IV prema kategorizaciji Međunarodne unije za očuvanje prirode (IUCN)¹¹;
- o) trgovina vrstama biljaka i životinja ili proizvoda iz CITES konvencije¹²;
- p) prekogranični promet otpada zabranjenog međunarodnim zakonom¹³;
- q) izgradnja (mini) hidro kaskada bez odgovarajuće ekološke ocjene;
- r) proizvodnja ili trgovina supstancama koje oštećuju ozon, a koje se u svijetu povlače iz upotrebe¹⁴;
- s) sječa u komercijalne svrhe, ili nabavka opreme za sječu drveća za upotrebu u tropskim vlažnim šumama, proizvodnja i trgovina drvetom ili drugim drvnim proizvodima osim iz gazdinstava koja primjenjuju održivo gazdovanje šumama¹⁵;
- t) eksploatacija rudnika dijamanta i komercijalizacija dijamanta kada zemlja domaćin ne poštuje Kimberley sporazum (KPCS), ili druge slične međunarodne sporazume o resursima dobijenim ekstrakcijom;
- u) podzemno iskopavanje radi ekstrakcije metala, uglja, škriljevca i drugih minerala;

v) pravljenje drvenog uglja drugim metodama osim pomoću retorte (korištenjem hermetički zatvorenih metalnih kontejnera)

Djelatnosti koje imaju negativan učinak na društvenu zajednicu:

w) Proizvodnja ili trgovina bilo kojim proizvodom ili djelatnost koja se smatra nelegalnom prema domaćim zakonima ili propisima ili međunarodnim konvencijama i sporazumima, uključujući, između ostalog, zakone ili konvencije koje se odnose na zaštitu resursa bioraznolikosti¹⁶ ili kulturnog naslijeđa;

x) aktivnosti unutar, u blizini, ili uzvodno od zemlje koju naseljavaju domorodački narodi i/ili ugrožene grupe, a kao što su zemljišta i vodeni tokovi koji se koriste za uzdržavanje, kao ispaša stoke, lov ili ribolov;

y) aktivnosti koje mogu negativno uticati na mjesta od kulturnog i arheološkog značaja;

z) aktivnosti koje uključuju nedobrovoljno preseljenje;

Nije dozvoljeno financirati klijente koji se bave sljedećim djelatnostima:

- značajnija proizvodnja ili trgovina alkoholnim pićima (isključujući pivo i vino)¹⁷;
- značajnija proizvodnja ili trgovina duhanom¹⁸;

Lista djelatnosti čije finansiranje nije dozvoljeno, datum posljednjeg ažuriranja: decembar 2018. godine

¹ To uključuje svaku aktivnost vezanu za trgovinu ljudima. Prisilni rad označava svaki rad ili usluge koji se ne obavlja dobrovoljno, te koji je iznuđen od pojedinca pod prijetnjom sile ili kazne. Rad štetan za djecu podrazumijeva angažman djece koji je ekonomski iskoristiv, ili može biti rizičan, ili ometati obrazovanje djece, ili biti štetno po zdravlje djeteta, ili fizički, mentalni, duhovni, moralni ili društveni razvoj. Za dodatne informacije, vidi: IFC (vidi IFC/MIGA Zajednička politika o prisilnom radu i radu štetnom za djecu); Deklaracija Međunarodne organizacije rada o osnovnim principima i pravima na radu, te principi sadržani u sljedećim konvencijama: Konvencije 29 i 105 Međunarodne organizacije rada: (prisilni i obavezni rad), 87 (sloboda udruživanja), 98 (pravo kolektivnog pregovaranja), 100 i 111 (diskriminacija); 138 (minimalna starosna dob); 182 (najteži oblici rada djece) Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima.

² Termin "narkotici" odnosi se na sve ilegalne prirodne i sintetičke narkotike i psihotropne supstance. Za više detalja pogledati Jedinственu konvenciju UN-a o narkoticima (1961), kao i Žutu listu Međunarodnog odbora za kontrolu narkotika (INCB).

³ Iz ove odredbe izuzete su zaštitarske agencije koje kupuju malo oružje i municiju za vlastitu upotrebu bez namjere za njihovom preprodajom.

⁴ Ova odredba ne obuhvata dobrotvorne lutrije koje svoja sredstva ulažu isključivo u dobrotvorne svrhe za opštu dobrobit, kao i one osobe ili subjekte koji igrama na sreću ostvaruju manje od 25% svog prometa.

⁵ To se ne odnosi na nabavku i upotrebu cementnih ploča od vezanog azbesta koje sadrže <20% azbesta.

⁶ Polihlorirani bifenili – grupa vrlo toksičnih hemikalija koje se nalaze na električnim transformatorima punjenim naftom kondenzatorima i postrojenjima iz perioda 1950-1985. godine.

⁷ Lista proizvoda koji se povlače iz upotrebe ili su zabranjeni dostupna je u IFC-u ili EBRD-u. Referentni dokumenti uključuju EU propise (EEC) br. 2455/92 o izvozu i uvozu određenih opasnih hemikalija, sa izmjenama i dopunama; Konsolidovanu UN listu proizvoda čija je konzumacija i/ili prodaja zabranjena, povučena, strogo ograničena, ili nije odobrena od strane vlada; Konvenciju o proceduri prethodno najavljene saglasnosti za određene opasne hemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini (Roterdamska konvencija); Štokholmsku konvenciju o trajnim organskim zagađivačima; Klasifikaciju pesticida po štetnosti, prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (WHO).

⁸ To se ne odnosi na kupovinu medicinske opreme, opreme za kontrolu kvalitete (mjerenje) i bilo koje opreme gdje je izvor radioaktivnosti beznačajan i/ili adekvatno zaštićen.

⁹ To uključuje: tankere koji ne posjeduju sve potrebne MARPOL SOLAS certifikate (uključujući, između ostalog, usklađenost sa Međunarodnim kodeksom upravljanja sigurnošću (ISM Code)), tankere koji se nalaze na crnoj listi Evropske unije, ili su zabranjeni Pariškim memorandumom o saglasnosti o nadzoru države luke (Paris MOU), te tankere koji će biti povučeni iz upotrebe prema propisima 13G i 13H Aneksa I MARPOL konvencije. Tankeri sa jednim trupom stariji od 25 godina ne trebaju se koristiti.

¹⁰ Za zemlje u kojima posluje EBRD: aktivnosti koje uključuju puštanje GMO u prirodno okruženje trebaju biti upućene na EBRD i upoređene sa važećim Zahtjevima EBRD-a (Performance Requirements).

¹¹ Aktivnosti u okviru svih ostalih zaštićenih područja koje se navode u konkretnom slučaju procjenjuju se na pojedinačnoj osnovi, i to u skladu sa Standardima grupacije za upravljanje ekološkim i socijalnim uticajem kreditiranja. Ostala zaštićena područja mogu npr. biti klasifikovana u kategorije V i VI prema IUCN-u, kao mjesta UNESCO-ove Svjetske prirodne baštine, Ramsarska područja (Konvencija o močvarama od međunarodnog značaja), Emerald područja (Bernska konvencija), ili Natura 2000.

¹² CITES: Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka. Lista vrsta navedenih CITES konvencijom dostupna je u IFC-u ili EBRD-u. Za više detalja o tome koje se vrste nalaze na ovoj listi, posjetite <http://www.cites.org> ili pristupite bazi podataka o vrstama biljaka i životinja iz CITES konvencije na <http://www.cites.org/eng/resources/species.html>.

¹³ Referentni dokumenti su: Uredba (EC) broj 1013/2006 od 14.06.2006. godine o otpremi pošiljaka otpada; Odluka C (2001) 107/konačna OECD-a koja se tiče revizije Odluke C (92)39/konačna o nadzoru prekograničnog prometa otpada namijenjenog za recikliranje; Bazelska konvencija od 22.03.1989. o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovog odlaganja. Više informacija i pojednostavljeni vodič o Bazelskoj konvenciji nalaze se na stranici <https://www.basel.int>.

¹⁴ Tvari koje oštećuju ozon: hemijski spojevi koji reaguju sa i oštećuju stratosferski ozon, a što rezultira poznatim „ozonskim rupama“. Montrealski protokol u kojem se navode tvari koje oštećuju ozon, a što uključuje aerosole, rashladna sredstva, pjenušavce, rastvarače i protupožarna sredstva, zajedno sa pojedinostima zemalja potpisnica, te ciljnim datumima povlačenja iz upotrebe, dostupan u IFC-u ili EBRD-u.

¹⁵ Samoodrživa šumska gazdinstva moraju imati certifikat (međunarodnih ili domaćih tijela za certifikaciju) ako postoji, ili trebaju biti u skladu sa politikom banke o finansiranju sječe šume.

¹⁶ Relevantne međunarodne konvencije o biološkoj raznolikosti uključuju, između ostalog: Konvenciju o zaštiti migracijskih vrsta divljih životinja. (Bonska konvencija); Konvenciju o močvarama od međunarodne važnosti naročito kao staništa ptica močvarica (Ramsarska konvencija); Konvenciju o zaštiti evropskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija); Konvenciju o svjetskoj baštini; Konvenciju o biološkoj raznolikosti.

¹⁷ Ovo se ne odnosi na klijente/firme koje se navedenom djelatnošću ne bave u znatnoj mjeri. „U znatnoj mjeri“ podrazumijeva da je ta djelatnost sporedna u odnosu na primarne djelatnosti klijenta. Izuzeci su mogući uz odobrenje IFC-a.

¹⁸ Isto kao i prethodno.